T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/430
KARAR NO : 2019/185
KARAR TR : 25.03.2019

ÖZET:Dava konusu cezai işlemin uygulandığı tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık halinin bulunmadığı anlaşıldığından, davacı hakkında 2.2.2014 tarihinde düzenlenen tutanağa dayanılarak 24.2.2017 tarihinde sürücü belgesi alındığı halde araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle verilen idari para cezasının kaldırılmasına karar veren Bodrum Sulh Ceza Hâkimliği kararının hukuka uygun bulunduğu sonucuna varıldığından, ödeme emrinin konusu idari para cezasının iptali istemiyle itiraz edilmesine rağmen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı esas yönünden inceleyerek reddeden Muğla 1. İdare Mahkeme-sinin 28.2.2018 gün ve E:2017/891, K:2018/264 sayılı kararının kaldırılmak suretiyle HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİNE karar verilmesi gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının
Giderilmesi İsteminde
Bulunan (Davacı) : C.Ö.
Karşı Taraf (Davalı) : 1- Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğü (İdari yargı)
2- Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü (Adli yargı)

O L A Y : Bodrum Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, seyir halindeyken cep telefonu ile konuştuğunun tespit edildiğinden bahisle, 48 U...6... plakalı araç sürücüsü davacı C.Ö. adına 24.2.2017 gün ve HT-227630 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 73. maddesi (seyir halinde cep telefonu veya araç telefonu ya da benzer haberleşme cihazlarını kullanmak) uyarınca 95,00 TL;

Ayrıca, sürücü belgesi alındığı halde araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, 24.2.2017 gün ve IE-304951 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca 1.763,00 TL idari para cezası verilmiş;

24.2.2017 gün ve IE-304951 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağına istinaden Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğünce 5.4.2017 gün ve 2017040566506/925 sayılı ödeme emri düzenlenmiştir.

I- Davacı C.Ö. 29.5.2017 günlü dava dilekçesinde, "Bodrum Vergi Dairesi tarafından gönderilen 05/04/2017 tarih ve 20170405665060000925 numaralı ödeme emri ile haberdar olduğum ve adıma düzenlendiğini şifahen öğrendiğim idari para cezası, dolayısıyla ödeme emri yasa ve usule aykırıdır. Şöyle ki;

Yukarıda anılı ödeme emrinin tebliği ile muttali olduğum trafik idari para cezası hakkında Bodrum Vergi Dairesi ve Bodrum Trafik Denetleme Büro Amirliğine gittiğimde, şifahi olarak tarafıma verilen bilgi ve e-devlet uygulamasından edinebildiğim kadarıyla, 48 U...6... tescil plakasına ve adıma kayıtlı hususi otomobilim ile; 24/02/2017 tarihinde Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde seyir halinde iken trafik polisinin durdurması sonucunda, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/1B hükmüne istinaden "Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların" suçunu işlediğim gerekçesiyle 24/02/2017 tarihli, toplam 1.763,00 TL bedelli trafik cezası tutanağı düzenlenmiş.

Bahse konu trafik idari para cezası karar tutanağının maddi gerçeği yansıtmadığı, ortada bir hata olduğu, bu sebeple de iptal edilmesi gerektiği ile ilgili yetkili idareye gerekli başvuruları yapmama rağmen olumlu bir sonuç alamamam ve konu tespit ile ilgili tarafıma herhangi bir bilgi ve belge sunulmaması bir yana görüleceği üzere bir de ödeme emri ile alacağın tahsili yoluna gidilmiş olması sebebiyle vaki başvuruyu yapma zaruretim hasıl olmuştur.

48 U...6... tescil plakasına ve adıma kayıtlı hususi otomobilim ile 24/02/2017 tarihinde Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde trafik polislerinin durdurması sonucunda, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 73 maddesi hükmüne istinaden "...seyir halinde cep" veya" araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanmak " suçunu işlediğim

gerekçesiyle 24/02/2017 tarihli, toplam 95,00-TL bedelli trafik cezası tutanağı düzenlenmiş ve konu tutar tarafımdan 10/03/2017 tarihinde T.C. Maliye Bakanlığı İnternet Vergi Dairesine 04826l-b2BVGVS7MC5 alındı numarası ile ödedim. Söz konusu ceza tutanağı ve ödendi makbuzu örneği dilekçem ekindedir.

Her ne kadar tarafıma verilmese de andığım üzere şifahen tarafıma söylenene göre aynı tarih ve saatte bu defa itiraza konu ettiğim idari yaptırıma maruz bırakıldığım ortadadır. Fakat bu işlemin maddi ve hukuki dayanağı olmadığı gibi hayatın olağan akışına da aykırıdır. İfade etmeye çalıştığım üzere konu tarih ve saatte tarafıma uygulanan ve aynı zamanda tebliğ edilen tek idari yaptırım 24/02/2017 Tarih ve 227630 sayı ve 95,00 TL tutarlı idari yaptırımdır. İtiraza konu ettiğim yaptırıma ise konu ödeme emrini tebellüğ ettiğimde muttali oldum. Aynı tarih ve zaman diliminde düzenlenen iki ayrı idari yaptırımdan birinin aynı anda tarafıma tebliğ edilip, diğerinin tebliğ edilmemesi izahtan varestedir.

Kaldı ki tarafıma verilen bilgi ve görevlilerin ifadesine göre bir de konu tutanağı imzadan imtina ettiğim söylenerek tutanağın içeriğinden haberdar olduğum iddia edilmeye çalışılmıştır. Ne konu tutanak, ne de tutanak içeriğinden haberdar olmadığımdan Sayın Mahkemece gerekli araştırma ve incelemenin yapılması ve tespiti halinde gerçeğe aykırı - sahte belge düzenleyen görevliler hakkında suç duyurusunda bulunulmasını talep ederim. Çünkü görebildiğim ve şifahen edindiğim bilgilere göre tarafıma tebliğ edilen tutanakla itiraza konu ettiğim tutanak arasında çıplak gözle görülebilecek kadar yazım ve imla farkı vardır ve aynı gün - saatte düzenlendiği iddia edilen tutanaklar üzerindeki sayılar da birbirini takip etmeyen farklı koçanlara ait sayılardır.

Özetle, iptalini talep ettiğim ödeme emrine dayanak ceza tutanağı gıyabımda tanzim olunmuş olup; haksız ve hukuki mesnedden yoksundur. Söz konusu ceza tutanağında imzam bulunmamakta olup; yukarıda da açıkça ifade ettiğim üzere imzadan imtina ettiğimden bahsedilemeyeceğinden, idari işlem niteliğindeki işbu cezanın gıyapta kesilmesi idari işlemin açıklığı ve kanuniliği ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Hepsi bir yana ve en önemlisi dayanılan hukuki sebepte somut olayda gerçekleşmemiştir. Zira konu tarih ve saat itibarıyla Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgem geçici olarak ya da tedbiren geri alınmamış olup başkaca da bir engel olmadan üzerimdedir. Ve hiç kimse bana o tarihte sürücü belgemi sormamıştır. Bunun en büyük kanıtı da aksi bir tutanağın bulunmamasıdır. Çünkü Yasa ve Yönetmelik gereği görevli memurun, bu tespitten sonra beni trafikten men etmesi ve aracımı ehliyetli bir sürücüye teslim etmesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan ve re'sen(özellikle kamu düzeni ile ilgili) belirlenecek durumlar karşısında, Yasaya aykırı olarak düzenlenip tarafıma tebliğ dahi edilmeyen ve hepsinden önemlisi maddi gerçekle uzaktan yakından ilgisi bulunmayan konu trafik idari para cezası karar tutanağında yazılı para cezasının ve dayanağı olmayan ve kesinleşmeyen ödeme emrinin iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

Yürütmenin Durdurulması İstemi Yönünden, iptali istenen ödeme emrinin dayanağı olan idari işlemin kesinleşmemiş olması ve hukuka ve usule açıkça aykırılık teşkil etmesi ve 6183 sayılı Yasa uyarınca ödeme emri düzenlenmiş olması sebebiyle cebri icra tehdidi altında ödeme yapmaya zorlanacak olmam karşısında 2577 sayılı Yasa'nın 27. maddesinde sübut eden koşullar cihetiyle Yürütmenin Durdurulması kararı verilmesini talep ederim.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan ve re'sen (özellikle kamu düzeni ile ilgili) belirlenecek durumlar karşısında; öncelikle yürütmenin durdurulmasına, yargılamanın duruşmalı yapılmasına, itirazımın kabulü ile yasalara aykırı olarak düzenlenen 1.763,00-TL idari para cezasının tahsiline dönük ödeme emrinin iptaline" demek suretiyle **idari yargı yerinde dava açmıştır.**

Davalı Gelir İdaresi Başkanlığı Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğü cevap dilekçesinde, "Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğünün 688 024 3881 vergi numaralı mükellefi davacı adına, 24/02/2017 tarih ve IE00304951 seri ve sıra numaralı trafik para cezası tutanağına istinaden trafik para cezası tahakkuk ettirilmiş, vadesinde ödenmediğinden dava konusu 05/04/2017 tarih ve 2017040566506/925 sayılı ödeme emri düzenlenmiş, düzenlenen ödeme emri 22/05/2017 tarihinde davacıya tebliğ edilmiştir.

Davacı mükellef, 15 günlük yasal süre içerisinde itiraz yoluna başvurmadığı için trafik idari para cezası kesinleştirilerek Bodrum Trafik Tescil Büro Amirliği tarafından otomatik tahakkuk ile ödeme emri içeriği ceza tahakkuk ettirilmiş, Bodrum Trafik Tescil Büro Amirliği tarafından tahakkuk ettirilen ceza vadesinde ödenmediği için davacı adına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 55'inci maddesi gereğince dava konusu ödeme emri düzenlenmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 55'inci maddesinin l'inci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinin l'inci fıkrasında, kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın, böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait itiraz işlerine bakan vergi itiraz komisyonu (vergi mahkemesi) nezdinde itirazda bulunabileceği (dava açabilir), itirazın şekli, incelemesi ve itiraz incelemelerinin iadesi hususlarında Vergi Usul Kanunu hükümlerinin tatbik olunacağı hükmüne yer verilmiştir.

Anılan kanun hükümlerinden anlaşılacağı üzere, ödeme emrine karşı, sadece 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 58'inci maddesinin l'inci fıkrasında tahdidi olarak sayılan sebeplerle (borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı) tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde yergi mahkemesinde dava açılabilir. Bu itibarla, davacının iddialarının ödeme emrine karşı açılan davada dinlenmesi mümkün değildir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 27'nci maddesinde, Danıştay'da veya idari mahkemelerde dava açılmasının dava edilen idare işlemin yürütülmesini durdurmayacağı, Danıştay ve idari mahkemelerde idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri, yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkansız zararların

neler olduğunun belirtilmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Davacı adına tutanağı tanzim eden ve tebligat işlemlerini gerçekleştirerek cezayı kesinleştirip, tahakkuk ettiren Bodrum Trafik Tescil Büro Amirliği olup, vergi dairesi tahsil dairesi olması vasfiyla vadesinde ödenmemiş borcun tahsilinden sorumludur. Bu itibarla, davacının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 58/1'inci fikrasında belirtilen sebepleri ileri sürme imkanı bulunmadığından, davacının iddiaları hukuki dayanaktan yoksundur.

Bu durumda, davacı adına, vadesinde ödenmeyen trafik para cezasının anılan Kanun hükümlerine göre takip ve tahsili için düzenlenen dava konusu ödeme emrinde hukuka aykırılık bulunmadığından, 2577 sayılı Kanunun 27/2 maddesindeki idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartları birlikte gerçekleşmediğinden, davacının yürütmenin durdurulması isteminin hukuki dayanağı bulunma-maktadır.

NETİCE ve TALEP:Yukarıda yer alan açıklamalar ve resen dikkate alınacak sebeplerle öncelikle yürütmenin durdurulması isteminin reddine, hukuki dayanaktan yoksun davanın reddine" şeklinde karar verilmesini istemiştir.

Davanın açıldığı **Muğla Vergi Mahkemesi**, "…iptali istenen ödeme emrinin konusu olan trafik cezasının 2576 sayılı Kanun'un vergi mahkemelerinin görevlerini belirleyen 6'ıncı maddesinde sayılan, vergi, resim, harçlar ve benzeri mali yükümler dışında kalması nedeniyle, davanın görevli idare mahkemesince çözümlenmesi gerektiğinden, davanın 2577 sayılı Kanun hükümlerince görev yönünden reddedilmesi ve dava dilekçesi ile eklerinin görevli mahkemeye gönderilmesi gerek-mektedir.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15'inci maddesinin 1'inci fikrasının (a) bendi uyarınca, davacı adına trafik cezası ile belirlenen alacağın tahsili amacıyla düzenlenen dava konusu ödeme emrine karşı açılan davanın görev yönünden reddine, dava dosyasının uyuşmazlığın görev ve çözümünde yetkili Muğla İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine" demek suretiyle karar vermiştir.

MUĞLA 1. İDARE MAHKEMESİ:8.2.2018 gün ve E:2017/891, K:2018/264 sayı ile, "…6183 sayılı Yasa uyarınca düzenlenen ödeme emrinin hukuken geçerli kabul edilebilmesi için, öncelikle ortada vadesinde ödenmemiş ve kesinleşmiş bir amme alacağının mevcut olması gerekir. Bu kapsamda idari para cezasından doğan bir alacağın tahsili amacıyla ödeme emri düzenlemeden önce, idari para cezasının ilgiliye usulüne uygun olarak tebliğ edilmesi, ilgilinin de bunu vadesinde ödememesi gerekmektedir

Yukarıya aktarılan düzenlemelere göre, bir alacak için ödeme emri düzenlenebilmesi için alacağın önce tahakkuk ettirilmesi diğer bir deyişle, ödeme veya itiraz için süre tanınması, bu sürede ödenmemesi halinde ödeme emri düzenlenerek alacağın tahsili cihetine gidilmesi öngörülmüş, ödeme emrinin iptali için dava açıldığı takdirde ileri sürülebilecek hukuka aykırılık halleri "istenen borcun bulunmadığı", "kısmen ödendiği" veya "zamanaşımına uğradığı" iddialarıyla sınırlandırılmıştır. Bunun dışında amme alacağının esasına ilişkin olup tahakkuk aşamasında ileri sürülebilecek iddiaların ödeme emrine karşı açılan davada, yani tahsilat aşamasında ileri sürülmesine olanak bulunmamaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davaya konu ödeme emrinin dayanağının trafik idari para cezası tutanağına istinaden tahakkuk ettirilen trafik para cezasından kaynaklandığı,vadesinde ödenmemesi nedeni ile davaya konu 05/04/2017 tarih , 925 sayılı ve 1.763,00-TL miktarlı ödeme emrinin düzenlenerek 22/05/2017 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, bunun üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, davacı tarafından dava konusu ödeme emrinin dayanağı trafik para cezasının iptaline yönelik açılmış bir davanın sistemden yapılan sorgulamada bulunmadığı, davacı tarafça da trafik para cezasına karşı dava açıldığına ilişkin bilgi, belge sunulmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerine uygun olarak, alacağın tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinde, hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

1- Davanın reddine,

2- Aşağıda dökümü yapılan 212,70-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3- Kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00-TL vekalet ücretinin davacı tarafından davalı idareye verilmesine,

4- Artan posta giderinin hükmün kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine,

5- Miktar itibari ile kesin olmak üzere 28/02/2018 tarihinde karar verildi." şeklinde karar vermiştir.

II- Davacı C.Ö. 29.5.2017 günlü dava dilekçesinde, idari yargı yerinde açtığı dava dilekçesini tekrar ederek, "Bodrum Vergi Dairesi tarafından gönderilen 05/04/2017 tarih ve 20170405665060000925 numaralı ödeme emri ile haberdar olduğum ve adıma düzenlendiğini şifahen öğrendiğim idari para cezası yasaya aykırıdır. Şöyle ki;

(…….)

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan ve re'sen (özellikle kamu düzeni ile ilgili) belirlenecek durumlar karşısında; öncelikle yürütmenin durdurulmasına, yargılamanın duruşmalı yapılmasına, itirazımın kabulü ile yasalara aykırı olarak düzenlenen 1.763,00-TL idari para cezasının iptaline" demek suretiyle **adli yargı yerine başvurmuştur.**

Davalı Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğünce cevap dilekçesinde, " 24.02.2017 günü Trafik Denetleme Büro Amirliğimiz görevlileri tarafından İlçemiz Kıbrıs Şehitleri Caddesi üzerinde yapılan trafik kontrollerinde; seyir halindeyken cep telefonu ile konuştuğu tespit edilen 48 U...6... plakalı araç sürücüsü ….. TC. kimlik numaralı C.Ö. durdurulmuş, kendisine 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 73. (seyir halinde cep telefonu veya araç telefonu ya da benzer haberleşme cihazlarını kullanmak - 95,00 TL) maddesi gereğince HT – 227630 seri numaralı trafik idari para cezası karar tutanağı ile ceza işlem uygulanmıştır. 24.02.2017 günü POLNET veri tabanında yapılan teknik bir çalışmadan dolayı gün içerisinde araç ve sürücü sorgulamaları yapılamamış ve sürücüye bahse konu trafik cezası sorgu yapılmadan tanzim edilmiştir.

Trafik Denetleme Büro Amirliğine bağlı Ceza İşlemler Kısım Amirliği tarafından şahsa yazılan trafik cezasının POLNET'e veri girişi yapılırken yapılan işlemde eksiklik olduğu tespit edilmiş, sürücü C.Ö.'in, 02.02.2014 tarihinde

Bodrum İlçe Jandarma Trafik Tim Komutanlığı ekiplerince aynı Kanun'un 48/5 (alkollü olarak araç kullanmak) ve 44/lb (araç kullanırken sürücü belgesini yanında bulundurmamak) maddelerinden işlem yapıldığı, sürücü belgesinin kontrol tarihinde halen iptal olduğu görülerek kendisine 2918 sayılı Kanun'un 36/3b (mahkemelerce veya cumhuriyet savcılıklarınca ya da Karayolları Trafik Kanun'unda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak- 1.763,00 TL) maddesi gereğince işlem yapılması gerektiği görevli ekip personeline bildirilmiştir. Bunun üzerine görevli personel tarafından şahsa aynı gün ve saatli IE-304951 seri numaralı trafik idari para cezası karar tutanağı ile işlem yapılmış, ancak sürücü ceza makbuzunu imzalamaktan imtina etmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanun' un 48. Maddesi hükümlerine göre geri alınan sürücü belgesinin iade edilebilmesi için; ilgili kişi hakkında trafik kurallarına aykırılık dolayısıyla bu Kanun hükümlerine göre verilmiş olan idari para cezalarının tamamının tahsil edilmiş olması; uyuşturucu veya uyarıcı madde alması nedeniyle sürücü belgesi geri alınanların ayrıca sürücü olmasında sakınca bulunmadığına dair resmi sağlık kurumlarından alınmış sağlık kurulu raporunun ibraz edilmesi şarttır. Bu madde hükümlerine göre şahsın trafik cezası borcu bulunmadığına dair yazıyı ibraz ederek düşümünü yaptırmadığından dolayı sürücü belgesi halen daha iptal konumundadır." denilmesi üzerine;

Davacı C.Ö., 20.6.2017 günlü dilekçe ile, "…..BodrumİIçe Emniyet Müdürlüğü tarafından verilmiş olan savunmadan anlaşılacağı üzere itiraza konu olan trafik ceza tutanağının iddia edildiği üzere 24.02.2017 tarihinde POLNET veri tabanında yapılan teknik çalışmadan dolayı, yüzüme karşı tutulmadığı aşikar iken ve aynı zamanda da imzadan imtina ettiğimden bahsedilmeyeceğinden, idari işlem niteliğindeki işbu cezanın gıyapta kesilmesi idari işlemin açıklığı ve kanuniliği ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Ayrıca Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün savunmasında 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. madde hükümlerine göre geri alınan sürücü belgesinin iade edilebilmesi için ibraz edilmesi gereken evraklar sıralanmıştır. Ancak, 02.02.2014 tarihinde Bodrum İlçe Jandarma Trafik Tim Komutanlığı ekiplerince şahsıma aynı kanunun 44/l b (araç kullanırken sürücü belgesini yanında bulundurmamak) maddesinden de işlem yapıldığı ve bunun sonucu olarak da 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. madde hükümlerine göre geri alınan sürücü belgesinin iadesinden söz edilemeyeceğinden, Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün savunma evrakı ekinde sunmuş olduğu sürücü belgesi iptal detayları evrakında teslim durumunun "teslim edilmedi" şeklinde gözükmesi de gerçeği yansıtmamaktadır. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. Maddesindeki yasal düzenleme ehliyetin teslim sürecini düzenlemiş olup, benim ehliyetime el konulmadığından tesliminden de bahsedilemez. Sistem üzerinden konulan kısıtlılık hali ise süreli olup (02.02.2014-02.08.2014) işlem tarihi itibariyle ehliyetimin olmadığı savı üzerinden uhdemde bulunan sürücü belgemin halen daha iptal konumunda olduğundan bahsedilemez.

Sonuç olarak, Trafik Denetleme Büro Amirliğine bağlı personel tarafından söz konusu ceza tutanağının ilk tutanağımın işlemleri sırasında fark edilerek gıyabımda sonradan aynı tarih ve saatli olarak tutularak kesinlik kazandırılması, işlemin yapıldığı anda sürücü belgemde herhangi bir kısıtlılık halimin olmaması, yasalara aykırı olarak düzenlenip tarafima tebliğ dahi yapılmayarak anayasal itiraz hakkımın ortadan kaldırılması ve hepsinden önemlisi maddi gerçekle uzaktan yakından ilgisi bulunmayan itiraza konu trafik idari para cezası karar tutanağında yazılı para cezasının iptaline karar verilmesini Yüce Hakimliğinizden saygıyla talep ederim." demek suretiyle davalı cevap dilekçesine itirazlarını bildirmiştir.

Davanın görüldüğü Hakimlikçe sorulması üzerine, Bodrum Kaymakamlığı İlçe Jandarma Komutanlığı 2.2.2018 gün ve ….4990-949/ Trf. Ks. sayılı yazısı ekinde konu hakkında düzenlenen,

" …kayıtlarımızda yapılan araştırma neticesinde C.Ö. isimli şahsa 02.02.2014 günü yapılan trafik kontrolü neticesinde durdurulduğu, sürücü belgesinin istenildiği, ancak sürücü belgesinin yanında olmadığını beyan ettiği, yapılan alkol muayenesi neticesinde 2.05 promil alkol almak sureti ile araç kullandığının tespit edilmesi üzerine kendisine Karayolları Trafik Kanununun 48/5 maddesi gereğince GK-786608 seri numaralı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağının düzenlendiği, ancak 1. Kez olmasından dolayı 6 ay süre ile sürücü belgesine el konulacağının kendisine hatırlatıldığı, en kısa zamanda İlçe Jandarma Komutanlığı- BODRUM adresine getirmesi hususu kendisine izah edildiği, şahsın bir gün sonra gelerek sürücü belgesini tarafımıza teslim ettiği, bu sürücü belgesinin teslim zamanı 02.08.2014 tarihi itibari ile sonlandığından dolayı 24.02.2017 tarihi itibariyle kısıtlı halinin bulunmadığı tespitle; iş bu tutanak tarafımızdan tanzimle imza altına alındı. 05.02.2018" şeklindeki tutanağı göndermiştir.

BODRUM SULH CEZA HAKİMLİĞİ'nin 4.4.2018 gün ve D.İş:2017/1520 sayı ile, "…Tüm işlem dosyası birlikte değerlendirildiğinde; kararına karşı başvuruda bulunulan kurumdan gelen 12/06/2017 tarihli yazı cevabında Bodrum Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliği görevlilerince 24/02/2017 tarihinde Kıbrıs Şehitleri Caddesi üzerinde yapılan trafik kontrollerinde seyir halinde iken cep telefonu ile konuştuğu tespit edilen 48 U...6... plaka sayılı araç sürücüsü C.Ö.'in durdurulduğunun ve hakkında seyir halinde iken cep telefonu veya araç telefonu ya da benzer haberleşme cihazlarını kullanmak kabahatini işlediğinden bahisle HT seri ve 227630 sıra numaralı ceza tutanağı ile cezai işlem uygulandığının, 24/02/2017 tarihinde POLNET veri tabanında yapılan teknik bir çalışmadan dolayı gün içerisinde araç ve sürücü sorgulamalarının yapılamadığı ve bahse konu ceza tutanağının araç sürücüsüne sorgulama yapılamadan düzenlendiğinin, Bodrum Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliğine bağlı Ceza İşlemler Kısım Amirliği tarafından şahsa yazılan trafik cezasının POLNET sistemine veri girişi yapılırken yapılan işlemde eksiklik olduğunun tespit edildiğinin, araç sürücüsü C.Ö. hakkında 02/02/2014 tarihinde Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerince 2918 sayılı KTK'nin 48/5 (alkollü araç kullanmak) ve 44/1 -b (araç kullanırken sürücü belgesini yanında bulundurmamak) maddeleri gereğince işlem yapıldığının ve araç sürücüsü C.Ö.'in sürücü belgesinin seyir halinde iken cep telefonu kullanmak kabahatini işlediğinden bahisle cezai işlemin uygulandığı 24/02/2017 tarihinde halen iptal konumda olduğunun tespit edildiğinin, araç sürücüsü hakkında 2918 sayılı KTK'nin 36/3-b (mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da Karayolları Trafik Kanununda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak) maddesi gereğince işlem yapılması gerektiğinin görevli ekip personeline bildirildiğinin, bunun üzerine görevli personel tarafından başvuruda bulunan C.Ö. hakkında aynı tarih ve saatli IE seri ve 304951 sıra numaralı ceza tutanağı

ile işlem yapıldığının ve araç sürücüsünün ceza tutanağını imzalamaktan imtina ettiğinin belirtildiği, her ne kadar ilgili idarece başvuruda bulunan hakkında 2918 sayılı KTK'nin 36/3-b (mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da Karayolları Trafik Kanununda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak) maddesi gereğince cezai işlem uygulanmış ise de; başvuruya konu cezai işlemin araç sürücüsünün gıyabında düzenlendiğinin kararına karşı başvuruda bulunulan kurumdan gelen 12/06/2017 havale tarihli yazı cevabında da "....araç sürücüsü C.Ö. hakkında düzenlenen seyir halinde iken cep telefonu kullanmak kabahatini işlediğinden bahisle hakkında düzenlenen cezai işlemin POLNET sistemine veri girişi yapıldığı esnada sürücü belgesinin iptal konumunda olduğunun tespit edildiği ve hakkında 2918 sayılı KTK'nin 36/3-b (mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da Karayolları Trafik Kanununda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak) maddesi gereğince ayrıca ceza tutanağı düzenlendiği..." şeklinde beyanda bulunulduğu, başvuruya konu cezai işlemin uygulanmasına başvuruda bulunanın sürücü belgesinin Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerince 02/02/2014 tarihinde alkollü araç kullanmak kabahatini işlediğinden bahisle geçici olarak geri alınmasının gösterildiği, Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığından gelen 06/02/2018 havale tarihli yazı cevabı ekindeki tutanakta "...02/02/2014 tarihinde C.Ö.'in yapılan alkol kontrolünde 2,05 promil alkollü olduğunun tespit edildiğinin, bu nedenle araç sürücüsü hakkında cezai işlem uygulanarak sürücü belgesine de 6 ay süre ile el konulduğunun, en kısa süre de sürücü belgesini Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığına getirmesi hususunun hatırlatıldığının, şahsın bir gün sonra gelerek sürücü belgesini kendilerine teslim ettiğinin, bu sürücü belgesinin teslim tarihinin 02/08/2014 tarihi itibariyle sonlandığından 24.2.2017 tarihi itibariyle kısıtlılık halinin bulunmadığının..." belirtildiği, bu haliyle başvuruda bulunan hakkında düzenlenen başvuruya konu cezai işlemin uygulandığı tarihte sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık durumunun bulunmadığının görüldüğü, bu nedenlerle usul ve yasalara aykırı olarak düzenlenen başvuruya konu cezai işlemin iptal edilerek kaldırılmasına dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere,

1- Başvuruda bulunan C.Ö.'in başvurusunun KABULÜNE,

2- Bodrum Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliğinin 24/02/2017 tarih, IE seri ve 304951 sıra numaralı idari yaptırım kararı ile verilen **1763,00-TL bedelli İdari Para Cezası Kararının hukuka aykırı olması nedeniyle KALDIRILMASINA, ….kesin olmak üzere karar verildi." şeklinde karar vermiştir.**

III-UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK: Davacı C.Ö. 18.5.2018 tarihli dilekçesi ile, "….. Anıldığı üzere Muğla 1. İdare Mahkemesinin E:2017/891 sayılı dosyası altında açtığım davada ilk derece mahkemesi her ne kadar dayanak işlem hakkında açılmış bir davanın sistemden yapılan sorgulamada bulunamadığı gerekçesiyle açtığım davanın reddine karar vermişse de görüleceği üzere verilen kararın eksik incelemeye dayalı olduğu sabittir.

Diğer taraftan tarafımdan trafik para cezasına karşı dava açıldığına ilişkin bilgi, belge sunulmadığı gerekçesi de yerinde değildir. Zira ilk derece mahkemesince bu yönde alınmış herhangi bir ara karar olmadığından tarafımdan verilen olumlu veya olumsuz bir cevapta bulunmamaktadır. İddia ve savunma hakkımı kısıtlar nitelikteki bu gerekçenin de usul ve yasaya uygun olmadığı düşüncesindeyim.

Neticeten, iptalini talep ettiğim ceza tutanağı gıyabımda tanzim olunmuş olup; haksız ve hukuki mesnetten yoksundur. Söz konusu ceza tutanağında imzam bulunmamakta olup; Sulh Ceza Hakimliğince yapılan inceleme sonucu imzadan imtina ettiğimden bahsedilemeyeceği de açıklığa kavuşmuştur. İdari işlem niteliğindeki işbu cezanın gıyapta kesilmesinin idari işlemin açıklığı ve kanuniliği ilkesine aykırılık teşkil ettiği, yani ödeme emrine konu dayanak işlemin verilen kararla ortadan kalktığı sabit olmakla konu hükümler arasındaki çelişkinin giderilmesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan ve re'sen (özellikle kamu düzeni ile ilgili) belirlenecek durumlar karşısında, Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.02.2018 tarih ve E: 2017/891 & K: 2018/264 sayılı dosyası altında görülen dava sonucu kesin olarak verilen DAVANIN REDDİ kararından sonra Bodrum Sulh Ceza Hakimliği 2017/1520 D. İş sayılı dosyasından 24.04.2018 tarihinde verilen KABUL kararı sonucu ortaya çıkan "Hüküm Uyuşmazlığının" Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.02.2018 tarihli kararının kaldırılarak DAVANIN KABULÜ yönünde giderilmesi…" gerektiğini ileri sürerek, ortaya çıkan bu hüküm uyuşmazlığının 2247 sayılı Kanunun 24. maddesi uyarınca çözümlenmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: 5.10.2018 gün ve E:2018/45 sayı ile, "…İNCELEME: 1- Davacı tarafından; 24.2.2017 tarihinde trafikte seyir halindeyken durdurulması üzerine 2918 sayılı yasanın 36/1-b hükmü esas alınarak düzenlenen idari yaptırım kararına karşı açılan davada Bodrum Sulh Ceza Hakimliğinin 24.4.2018 tarih ve Değişik İş No: 2017/1520 sayılı kararı ile idari yaptırım kararının ve buna dayalı idari para cezasının iptaline kesin olarak karar verilmiştir.

2- Davacı tarafından uyuşmazlık konusu idari yaptırıma dayalı idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrinin iptali istemiyle Muğla 1. İdare Mahkemesinde açılan dava anılan mahkemenin 28.2.2018 tarih ve E:2017/891, K:2018/264 sayılı kararıyla kesin olarak reddedilmiştir.

USULE İLİŞKİN İNCELEME :

İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2592 sayılı Kanun ile değişik 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında, "1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a- Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b- Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c- Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d- Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e- Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar oldukları; her iki kararda da davanın esasının hükme bağlandığı anlaşılmıştır.

Davacı adına düzenlenen idari yaptırım tutanağı ve buna istinaden uygulanan idari para cezasının adli yargıda verilen kararla iptal edilmesine karşılık; anılan idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın reddine karar verildiği anlaşılmakla, anılan kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği; bu duruma göre, söz konusu adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü gerekmektedir.

HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ ESASININ İNCELENMESİ:

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 36. maddesinde, motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesinin yasak olduğu, araçların, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebileceği, buna göre; a) Sürücü belgesi olmayanların, b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların, c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin, araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verileceği hükmü; 48. maddesinde, uyuşturucu veya keyif verici maddeleri almış olanlar ile alkollü olan sürücülerin kara yolunda araç sürmelerinin yasak olduğu, yapılan tespit sonucunda, 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile sürücü belgesinin altı ay süreyle geri alınacağı hükmü yer almış; anılan kanunun 73. maddesinde de, Karayolunda araçların kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde saygısızca sürülmesi, araçlardan bir şey atılması veya dökülmesi, seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanmasının yasak olduğu, bu madde hükümlerine uymayanların para cezası ile cezalandırılacağı kurala bağlanmıştır.

Söz konusu yasada, alkollü araç kullanılması halinde ilk tespitte ehliyetin 6 ay süreyle geri alınacağı hükme bağlanmışken; karayolunda araçların kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde saygısızca sürülmesi, araçlardan bir şey atılması veya dökülmesi, seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazların kullanması ve ehliyetine el konulan sürücünün bu süre zarfında araç kullandığının tespiti halinde idari para cezası yaptırımı öngörülmüştür.

Dosyanın incelenmesinden; Bodrum Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliği görevlilerince 24.02.2017 tarihinde Kıbrıs Şehitleri Caddesi üzerinde yapılan trafik kontrollerinde seyir halinde iken cep telefonu ile konuştuğu tespit edilen 48 U...6... plaka sayılı araç sürücüsü davacının durdurulduğu ve hakkında seyir halinde iken cep telefonu veya araç telefonu ya da benzer haberleşme cihazlarını kullanmak kabahatini işlediğinden bahisle HT seri ve 227630 sıra numaralı ceza tutanağı ile cezai işlem uygulandığı, ancak anılan tarihte POLNET veri tabanında yapılan teknik bir çalışmadan dolayı gün içerisinde araç ve sürücü sorgulamalarının yapılamadığı ve bahse konu ceza tutanağının araç sürücüsüne sorgulama yapılamadan düzenlendiği, daha sonra yapılan sorgulamada araç sürücüsü davacı hakkında 02.02.2014 tarihinde Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerince 2918 sayılı Yasanın 48/5 (alkollü araç kullanmak) ve 44/1-b (araç kullanırken sürücü belgesini yanında bulundurmamak) maddeleri gereğince işlem yapıldığının görülmesi üzerine, davacının ehliyetinin 24.02.2017 tarihinde halen iptal konumda olduğu gerekçesiyle, bu kez araç sürücüsü hakkında 2918 sayılı yasanın 36/1-b (mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da Karayolları Trafik Kanununda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak) maddesi gereğince davaya konu aynı tarih ve saatli IE seri ve 304951 sıra numaralı ceza tutanağı ile işlem yapıldığı ve araç sürücüsünün ceza tutanağını imzalamaktan imtina ettiğinin belirtildiği, bu işlemin iptali istemiyle adli yargıda, anılan işleme dayalı idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrine karşı idare mahkemesinde dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, 2918 sayılı yasanın 36/1-b maddesi hükmü esas alınarak düzenlenen idari yaptırım kararına karşı açılan davada, Bodrum Sulh Ceza Hakimliğinin ara kararı üzerine Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığınca verilen cevap ve eki tutanakta "...02/02/2014 tarihinde C.Ö.'in yapılan alkol kontrolünde 2,05 promil alkollü olduğunun tespit edildiği, bu nedenle araç sürücüsü hakkında cezai işlem uygulanarak sürücü belgesine de 6 ay süre ile el konulduğu, en kısa sürede sürücü belgesini Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığına getirmesi hususunun hatırlatıldığı, şahsın bir gün sonra gelerek sürücü belgesini kendilerine teslim ettiği, bu sürücü belgesinin teslim tarihinin 02.08.2014 tarihi itibariyle sonlandığı, bu nedenle 24.02.2017 tarihi itibariyle kısıtlılık halinin bulunmadığının..." belirtildiği görülmüştür.

Bu durumda, dosyada yer alan bilgi ve belgelerden, dava konusu cezai işlemin uygulandığı tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık halinin bulunmadığı anlaşıldığından, davacı hakkında düzenlenen tutanağa dayanılarak 2918 sayılı yasanın 36/1-b maddesi uyarınca ehliyetsiz araç kullanmak fiilinden dolayı adına düzenlenen idari yaptırım kararı ile buna dayalı idari para cezasında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dolayısıyla hukuka aykırı olduğu tespit edilen söz konusu idari yaptırım kararına dayalı idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrinde de mevzuat hükümlerine uyarlık bulunmamaktadır.

SONUÇ:

1- Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.2.2018 tarih ve E:2017/891, K;2018/264 sayılı kararı ile Bodrum Sulh Ceza hakimliğinin 24.4.2018 tarih ve Değişik İş No: 2017/1520 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna;

2- Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.2.2018 tarih ve E:2017/891, K;2018/264 sayılı kararının kaldırılmasına;

3- Bodrum Sulh Ceza hakimliğinin 24.4.2018 tarih ve Değişik İş No: 2017/1520 sayılı kararının kabulüne;

4- Bu surette hüküm uyuşmazlığının giderilmesine karar verilmesinin uygun olacağı…" yolunda düşünce vermiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI 15.11.2018 gün ve YY-2018/86298 sayı ile, "……..HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ:

Davacı tarafından; Bodrum Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliği görevlilerince 24/02/2017 tarihinde Kıbrıs Şehitleri Caddesi üzerinde yapılan trafik kontrollerinde 48 U...6... plakalı araçla seyir halinde iken cep telefonu ile konuştuğu tespit edilen davacının durdurulduğu ve hakkında seyir halinde iken cep telefonu kullanmak kabahatini işlediğinden bahisle HT 227630 numaralı ceza tutanağı düzenlendiği, ancak anılan tarihte POLNET veri tabanında yapılan teknik bir çalışmadan dolayı gün içerisinde araç ve sürücü sorgulamalarının yapılamadığı ve bahse konu ceza tutanağının araç sürücüsüne sorgulama yapılamadan düzenlendiği, daha sonra yapılan sorgulamada araç sürücüsü davacı hakkında 02/02/2014 tarihinde Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerince 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48/5 (alkollü araç kullanmak) ve 44/1.b (araç kullanırken sürücü belgesini yanında bulundurmamak) maddeleri gereğince işlem yapıldığının görülmesi üzerine, davacının ehliyetinin 24/02/2017 tarihinde halen iptal konumda olduğu gerekçesiyle, bu kez araç sürücüsü hakkında 2918 sayılı Kanunun 36/1.b (sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak) maddesi gereğince aynı tarih ve saatli IE 304951 numaralı ceza tutanağı düzenlendiği, bu işlemin iptali istemiyle adli yargıda açılan davada Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin 24/04/2018 tarihli ve Değişik İş 2017/1520 sayılı kararı ile idari yaptırım kararının ve buna dayalı idari para cezasının iptaline kesin olarak karar verildiği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, davacı tarafından uyuşmazlık konusu idari yaptırıma dayalı idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davada; Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28/02/2018 tarihli ve E.2017/891, K.2018/264 sayılı kararıyla kesin olarak davanın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Davacı C.Ö. vekilince Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen 18/05/2018 tarihli dilekçe ile Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28/02/2018 tarihli ve E.2017/891, K.2018/264 sayılı kararı ile Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin 24/04/2018 tarihli ve Değişik İş 2017/1520 sayılı kararından hangisinin uygulanacağı konusunda tereddüt doğduğundan ve hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiğinden bahisle hüküm uyuşmazlığının Bodrum Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararın benimsenmesi suretiyle giderilmesi talebinde bulunulmuştur.

MEVZUAT YÖNÜNDEN İNCELEME:

İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 2592 sayılı Kanun ile değişik 24. maddesinin birinci fıkrasında, "1 inci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a- Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b- Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c- Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d- Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e- Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak şeklen kesinleşmiş; taraflarından en az birinin aynı olduğu kararların bulunduğu ve tüm kararlarda da davanın esasının hükme bağlandığı ve yasa yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Hüküm uyuşmazlığına konu Bodrum Sulh Ceza Hâkimliği kararında, davacı hakkında düzenlenen idari yaptırım kararı ile buna dayalı olarak verilen idari para cezası iptal edilmesine karşın, Muğla 1. İdare Mahkemesi kararında, söz konusu idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın reddine karar verildiği anlaşılmakla, iki karar arasında oluşan çelişki nedeni ile hakkın yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği, bu duruma göre, söz konusu adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğu kabul edilmelidir.

2918 sayılı Kanunun 36. maddesinde; "Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır. / Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir. /Buna göre; / a) Sürücü belgesi olmayanların, / b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların, / c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin, / araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir." hükmü, 48. maddesinde; " Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri almış olan sürücüler ile alkollü olan sürücülerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır. / ... /... /... / Yapılan tespit sonucunda, 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. / ..." hükmü, 73. maddesinde; "Karayolunda araçların kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde saygısızca sürülmesi, araçlardan bir şey atılması veya dökülmesi, seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanması yasaktır. / Seyir hâlinde cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanan sürücüler 235 Türk lirası, maddenin diğer hükümlerine uymayanlar 108 Türk lirası para cezası ile cezalandırılırlar." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen düzenlemelerden, alkollü araç kullanılması halinde ilk tespitte ehliyetin 6 ay süreyle geri alınacağı, karayolunda araçların kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde saygısızca sürülmesi, araçlardan bir şey atılması veya dökülmesi, seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazların kullanması ve ehliyetine el konulan sürücünün bu süre zarfında araç kullandığının tespiti halinde ise idari para cezası uygulanacağı anlaşılmaktadır.

Olayda, 2918 sayılı Kanunun 36/l.b maddesine göre düzenlenen idari yaptırım kararına karşı açılan davada, Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin ara kararı üzerine Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığınca verilen cevap ve eki tutanağa göre "... 02/02/2014 tarihinde C.Ö.'in yapılan alkol kontrolünde 2,05 promil alkollü olduğunun tespit edildiği, bu nedenle araç sürücüsü hakkında cezai işlem uygulanarak sürücü belgesine de 6 ay süre ile el konulduğu, en kısa sürede sürücü belgesini Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığına getirmesi hususunun hatırlatıldığı, şahsın bir gün sonra gelerek sürücü belgesini kendilerine teslim ettiği, bu sürücü belgesinin teslim tarihinin 02/08/2014 tarihi itibariyle sonlandığı, bu nedenle 24/02/2017 tarihi itibariyle kısıtlılık halinin bulunmadığı..." anlaşılmıştır.

Bu durumda, dosyada yer alan bilgi ve belgelerden, dava konusu cezai işlemin uygulandığı tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık halinin bulunmadığı anlaşıldığından, davacı hakkında düzenlenen tutanağa dayanılarak 2918 sayılı Kanunun 36/l.b maddesi uyarınca düzenlenen idari yaptırım kararı ile buna dayalı idari para cezasında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dolayısıyla hukuka aykırı olduğu tespit edilen söz konusu idari yaptırım kararına dayalı idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrinde de mevzuat hükümlerine uyarlık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

SONUÇ:

1- Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.02.2018 tarihli ve E.2017/891, K.2018/264 sayılı kararı ile Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin 24.04.2018 tarihli ve Değişik İş 2017/1520 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığının bulunduğunun kabulüne,

2- Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.02.2018 tarihli ve E.2017/891, K.2018/264 sayılı kararının kaldırılmasına;

3- Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin 24.04.2018 tarihli ve Değişik İş 2017/1520 sayılı kararının benimsenmesine,

Karar verilmesi suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesinin mümkün olduğu…" yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığını taşıyan 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" denilmiş; 24. maddesinde, (Değişik birinci fıkra: 02/07/2018 – KHK- 703/183-i md.) ise, 1nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edileceği belirtilmiştir.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden, ortada adli ve idari yargı yerlerince kesin olarak verilmiş, dolayısıyla kesinleşmiş kararlar bulunduğu, kararlarda da işin esasının hükme bağlandığı ve davaların taraflarından en az birinin aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Konu ve dava sebebinin aynı olup olmamasının incelenmesi:

İdare Mahkemesi ve Sulh Ceza Hakimliğinde görülen davaların, Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliğince 24.2.2017 günü yapılan denetim sırasında, davacının sürücü belgesinin 2.2.2014 tarihinde alkollü olarak araç kullandığının tespit edilmesi nedeniyle, 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca geri alındığı halde, sürücü belgesi olmadan araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, 24.2.2017 gün ve IE-304951 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen 1.763,00 TL idari para cezasından kaynaklandığı, itirazın idari para cezası ve bu para cezası ile ilgili ödeme emrine olduğu ve iptalinin istendiği, dolayısıyla davaların konu ve sebeplerinin aynı olduğunun kabulü uygun görülmektedir.

Diğer taraftan, İdare Mahkemesince, söz konusu idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın reddine karar verilmesine karşılık; Sulh Ceza Hakimliğince, idari yaptırım kararının ve buna dayalı idari para cezasının iptaline karar verildiği görüldüğünden; söz konusu kararlar arasında çelişki doğduğu, bu çelişki nedeniyle bir hakkın yerine getirilmesinin ise, başvuran bakımından olanaksız hale geldiği açıktır.

Belirtilen nedenlerle,

1- Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.2.2018 gün ve E.2017/891, K.2018/264 sayılı kararı ile Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin 24.4.2018 gün ve D.İş:2017/1520 sayılı kararı arasında 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından hüküm uyuşmazlığı bulunduğu,

2- 2247 sayılı Kanun'un 25. maddesi hükümleri uyarınca;

a) İdari Yargılama Usulü Kanunu gözetilerek Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruya ait dilekçe ve eklerinin 30 gün içinde yanıt verilmek üzere Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğü ile Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğüne bildirilmesi, Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğü ile Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından verilen yanıtın karşı tarafa tebliği suretiyle dosyanın tekemmülünün sağlanması,

b) Usulü işlemler tamamlandıktan ve esas hakkındaki rapor yazıldıktan sonra Başkanlıkça belirlenecek günde işin esasının görüşülmesine OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLMİŞTİR.

Bunun üzerine Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruya ait dilekçe ve ekleri karşı tarafa tebliğ edilmiş, davalı Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğünce yasal süresi içinde verilen cevap dilekçesinde, Muğla 1. İdare Mahkemesi'nce verilen kararın geçerli hüküm kabul edilmesine karar verilmesi talep edilmiş, Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğünce yasal süresi içinde verilen cevap dilekçesinde, Bodrum Sulh Ceza Hakimliği'nce bahse konu trafik idari para cezası karar tutanağı hakkında verilen iptal kararının Muğla İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil ve Denetleme Şube Müdürlüğüne gönderilerek POLNET sistemlerinden gerekli iptallerin sağlandığı bildirilmiş, davalılar tarafından verilen cevap dilekçeleri davacı tarafa yasal süre içinde diyeceklerini bildirmesi için tebliğ edilmiş, ancak cevap verilmemiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin, Hicabi DURSUN'un başkanlığında, üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 25.03.2019 günlü toplantısında:

Başvuru dilekçesi ve ekleri, uyuşmazlığa konu edilen kararlara ilişkin dava dosyaları, ilgili Başsavcıların düşünce yazıları, dayanılan Yasa ve Yönetmelik kuralları, taraflarca verilen dilekçe ve ekleri ile Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in hazırladığı rapor okunup incelendikten ve ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın yazılı düşünceleri doğrultusundaki açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Uyuşmazlık, Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliğince 24.2.2017 günü yapılan denetim sırasında, davacının sürücü belgesinin 2.2.2014 tarihinde alkollü olarak araç kullandığının tespit edilmesi nedeniyle, 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca geri alındığı halde, sürücü belgesi olmadan araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, 24.2.2017 gün ve IE-304951 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkindir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. maddesinin beşinci fıkrasında (Değişik: 8/1/2003 - 4785/3 md),"Yapılan tespit sonucunda 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile,700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise,1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması halinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar." hükmü yer almıştır.

"Sürücü belgesi alma zorunluluğu" başlığı altında düzenlenen 36. maddesinde ise, "Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin,

araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir. " denilmek suretiyle davacının işlediği ileri sürülen kabahate ilişkin idari yaptırım düzenlenmiş, ancak bu idari yaptırıma karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Öte yandan, 30.3.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir." düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Somut olayda, dosyanın incelenmesinden, Bodrum Trafik Tescil Denetleme Büro Amirliği görevlilerince 24.2.2017 tarihinde Kıbrıs Şehitleri Caddesi üzerinde yapılan trafik kontrollerinde, seyir halinde iken cep telefonu ile

konuştuğu tespit edilen 48 U...6... plaka sayılı araç sürücüsü davacı C.Ö.'in durdurulduğu ve adına 24.2.2017 gün ve HT-227630 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 73. maddesi (seyir halinde cep telefonu veya araç telefonu ya da benzer haberleşme cihazlarını kullanmak) uyarınca 95,00 TL idari para cezası verildiği, ancak anılan tarihte POLNET veri tabanında yapılan teknik bir çalışmadan dolayı gün içerisinde araç ve sürücü sorgulamalarının yapılamadığı ve bahse konu ceza tutanağının araç sürücüsüne sorgulama yapılamadan düzenlendiği, daha sonra yapılan sorgulamada araç sürücüsü davacı hakkında 2.2.2014 tarihinde Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığı görevlilerince 2918 sayılı Yasa'nın 48. maddesinin beşinci fikrası ve 44. maddesinin birinci fikrası (b) bendi uyarınca işlem yapıldığının görülmesi üzerine, bu kez 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin birinci fikrası (b) bendi (Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde araç kullanmak) uyarınca 24.2.2017 gün ve IE-304951 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek davacı adına 1.763,00 TL idari para cezası verildiği ve bu tutanağa istinaden Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğünce ödeme emri düzenlendiği anlaşılmıştır.

Davacı, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde, söz edilen idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenerek tebliğ edilen ödeme emrine karşı idari yargı yerinde dava açmış, idari yargı yerinde yapılan yargılamada, Muğla 1. İdare Mahkemesince, davaya konu ödeme emrinin trafik idari para cezası tutanağına istinaden tahakkuk ettirilen trafik para cezasından kaynaklandığı, vadesinde ödenmemesi nedeni ile davaya konu ödeme emrinin düzenlenerek davacıya tebliğ edildiği, bunun üzerine davanın açıldığı belirtilerek, davacı tarafından dava konusu ödeme emrinin dayanağı trafik para cezasının iptaline yönelik açılmış bir davanın sistemden yapılan sorgulamada bulunmadığı, davacı tarafça da trafik para cezasına karşı dava açıldığına ilişkin bilgi, belge sunulmadığı açıklanarak, alacağın tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine miktar itibariyle kesin olmak üzere karar verilmiş, adli yargı yerinde yapılan yargılamada, Bodrum Sulh Ceza Hakimliğince, davacı hakkında düzenlenen başvuruya konu cezai işlemin uygulandığı tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık durumunun bulun-madığının anlaşıldığı belirtilerek, usul ve yasalara aykırı olarak düzenlenen 1763,00-TL bedelli idari para cezası kararının hukuka aykırı olması nedeniyle kaldırılmasına kesin olmak üzere karar verilmiştir.

Dosya içinde mevcut, Bodrum Sulh Ceza Hâkimliğinin ara kararı üzerine, Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığınca verilen cevap ve eki tutanağın incelenmesinde, 2.2.2014 tarihinde yapılan trafik kontrolünde durdurulan davacı C.Ö.'in sürücü belgesinin istenildiği, ancak sürücü belgesinin yanında olmadığını beyan ettiği, yapılan alkol muayenesi neticesinde 2.05 promil alkol almak sureti ile araç kullandığının tespit edilmesi üzerine kendisine Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5 maddesi uyarınca Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlendiğive birinci kez olmasından dolayı 6 ay süre ile sürücü belgesine el konulacağının kendisine hatırlatıldığı, en kısa sürede sürücü belgesini Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığına getirmesi hususunun anlatıldığı, davacının bir gün sonra gelerek sürücü belgesini kendilerine teslim ettiği, bu sürücü belgesinin teslim tarihinin 2.8.2014 tarihi itibariyle sonlandığı, bu nedenle 24.2.2017 tarihi itibariyle kısıtlılık halinin bulunmadığının bildirildiği görülmüştür.

Yukarıda izah edilen tüm mevzuat ve dosyada bulunan belgeler birlikte incelendiğinde, davacı adına 24.2.2017 günü sürücü belgesi alındığı halde araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fikrasının (b) bendi uyarınca 1.763,00 TL idari para cezası verilmiş ise de, dosyada mevcut Bodrum İlçe Jandarma Komutanlığınca adli yargı yerine gönderilen cevap yazısından, davacının 2.2.2014 günü alkol almak sureti ile araç kullandığının tespit edilip bu tarih itibariyle sürücü belgesinin 6 ay süre ile geçici olarak geri alındığı ve altı aylık sürenin 2.8.2014 günü dolduğu, davaya konu idari para cezasının verildiği tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir sorun bulunmadığının bildirildiği anlaşılmış ve bu durum dikkate alındığında, Bodrum İlçe Emniyet Müdürlüğü Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliğince davacı adına verilen idari para cezasına ilişkin işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir.

Bu durumda, dava konusu cezai işlemin uygulandığı tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık halinin bulunmadığı anlaşıldığından, davacı hakkında 2.2.2014 tarihinde düzenlenen tutanağa dayanılarak 24.2.2017 tarihinde sürücü belgesi alındığı halde araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle verilen idari para cezasının kaldırılmasına karar veren Bodrum Sulh Ceza Hâkimliği kararının hukuka uygun bulunduğu sonucuna varıldığından, ödeme emrinin konusu idari para cezasının iptali istemiyle itiraz edilmesine rağmen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı esas yönünden inceleyerek reddeden Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.2.2018 gün ve E:2017/891, K:2018/264 sayılı kararının kaldırılmak suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç: Dava konusu cezai işlemin uygulandığı tarihte davacının sürücü belgesinde herhangi bir kısıtlılık halinin bulunmadığı anlaşıldığından, davacı hakkında 2.2.2014 tarihinde düzenlenen tutanağa dayanılarak 24.2.2017 tarihinde sürücü belgesi alındığı halde araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle verilen idari para cezasının kaldırılmasına karar veren Bodrum Sulh Ceza Hâkimliği kararının hukuka uygun bulunduğu sonucuna varıldığından, ödeme emrinin konusu idari para cezasının iptali istemiyle itiraz edilmesine rağmen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı esas yönünden inceleyerek reddeden Muğla 1. İdare Mahkemesinin 28.2.2018 gün ve E:2017/891, K:2018/264 sayılı kararının kaldırılmak suretiyle HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİNE, 25.03.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ